

Ten Kouter (Denderleeuw, Oost-Vlaanderen)

Projectcode: 2016H40

Juni- september 2016

ARCHEOLOGIENOTA

BUREAUONDERZOEK (FASE 0)

DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Wouter Van Goidsenhoven

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2016

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

Deel 2: Programma van maatregelen	4
2.1 Administratieve gegevens	4
2.2 Synthese	6
2.3 Gemotiveerd advies	7
2.4 Conclusie	7
Deel 3: Bibliografie.....	9

FIGURENLIJST (2016H40)

Figuur 1: zuidelijk deel van het projectgebied weergegeven op de GRB basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (bron: Geoportaal)	5
Figuur 2: noordelijk deel van het projectgebied weergegeven op de GRB basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (bron: Geoportaal)	6

TABELLENLIJST (2016H40)

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.	4
--	---

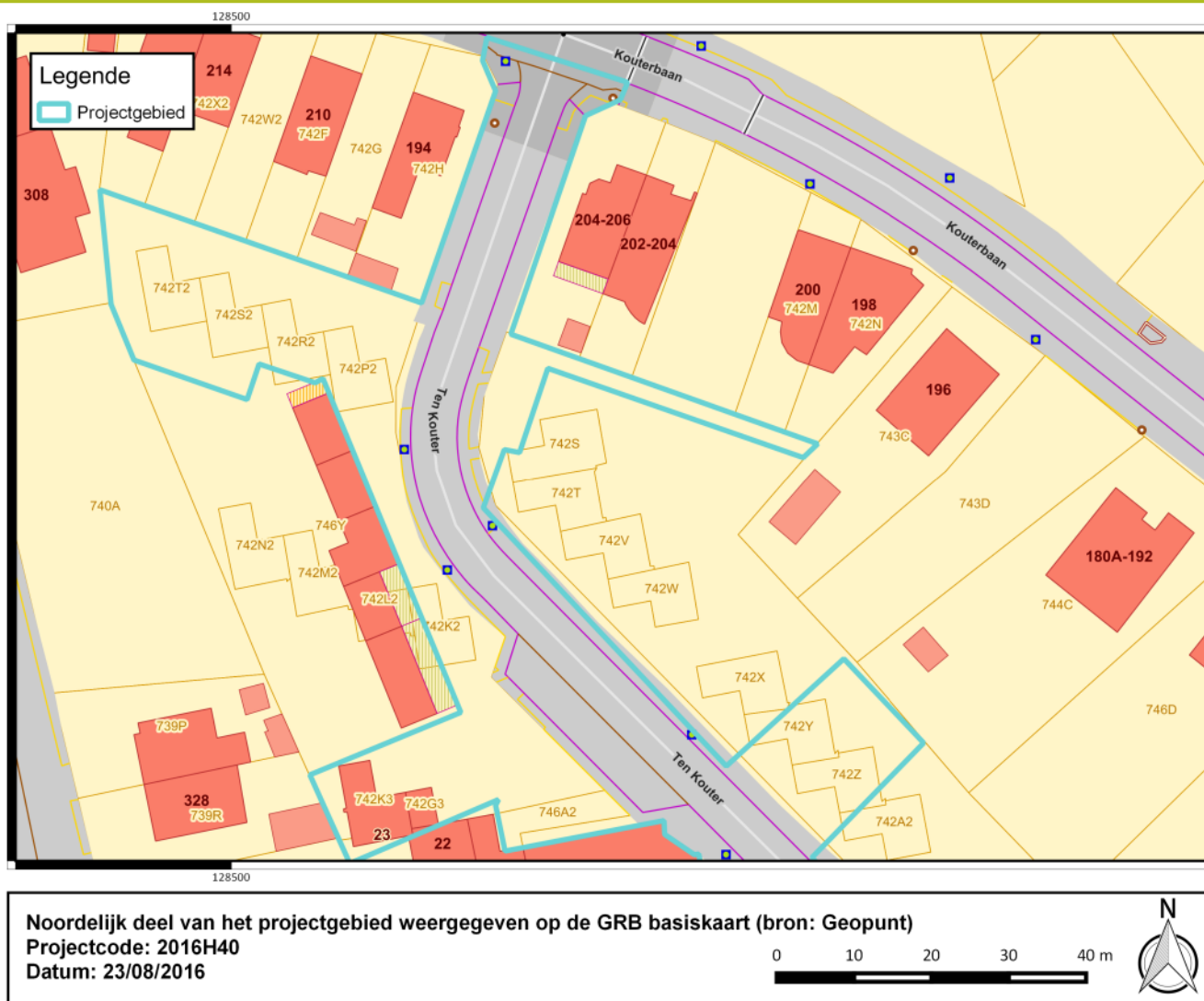
Deel 2: Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen Koloniënstraat 40 1000 Brussel	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Janiek De Gryse Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Denderleeuw
	Deelgemeente	/
	Postcode	9470
	Adres	Kouterbaan
	Toponiem	Ten Kouter
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X _{min} = 127970 Y _{min} = 175420 X _{max} = 129380 Y _{max} = 176399
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Denderleeuw, Afdeling 2, sectie B Privaat domein incl. deels toekomstig openbaar domein: perceel nr. 746y (deel), 746z (deel), 746a2, 746b2 (deel), 742s (deel), 742y (deel), 742z (deel), 742a2 (deel), 742p2 (deel), 742r2 (deel), 742s2, 742t2, 742k2 (deel), 742f3 (deel), 742g3, 742h3, 742k3, 746l (deel), 746m (deel), 746t (deel), 746v Figuur 1 en Figuur 2	

Figuur 2: noordelijk deel van het projectgebied weergegeven op de GRB basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (bron: Geopunt).

2.2 Synthese

De Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) plant de heraanleg van het rioleringsnet en de openbare ruimte in Denderleeuw, ter hoogte van “Ten Kouter”, een doodlopende wijk gelegen tussen de Kouterbaan en de Steenweg (N405). Hierbij wordt een gescheiden DWA en RWA aangelegd, verschillende toegangspaden voorzien en groenzones verfraaid. Het merendeel van deze werkzaamheden vindt plaats op openbaar domein. Het nieuwe rioleringsstelsel wordt onder de bestaande wegnis aangelegd, deze wordt eveneens vernieuwd. Verder worden een 5-tal groenzones ingericht met o.a. een bbq-ontmoetingsplaats, twee petanquebanen en tal van nieuwe bomen. Deze werkzaamheden worden in hoofdzaak uitgevoerd onder de bestaande wegnis en ter hoogte van aanwezige infrastructuur.

Landschappelijk gezien is het projectgebied gelegen in de Dendervallei. Een vruchtbaar gebied dat een grote aantrekkingskracht had op menselijke gemeenschappen in het verleden. De Quartairgeologische kaart geeft ter hoogte van het plangebied een ondergrond weer bestaand uit eolische afzettingen van het Weichseliaan. Dit impliceert een relatief ondiepe ligging van het archeologisch niveau ten opzicht van het maaiveld. De Bodemkaart van Vlaanderen geeft ter hoogte van het plangebied een bodem weer bestaand uit matig droge leem. In het zuidelijkste punt van de projectlocatie geeft de bodemkaart een sterke antropogene invloed weer; het leemdek werd daar voor een deel afgegraven waardoor het oorspronkelijke bodemprofiel is afgetopt.

Vermoedelijk valt het ontstaan van Denderleeuw op zijn minst terug te voeren tot de Germaanse volksverhuizingen op het einde van de Romeinse periode, die het begin van de middeleeuwen inluiden. Gedurende het Ancien Régime en de Napoleontische periode wordt de streek meerdere malen door oorlogsgeweld geteisterd. Tijdens de nieuwste tijd zijn de kanalisatie van de Dender en de aanleg van een geavanceerd spoorwegnet katalysatoren van een doorgedreven sociaaleconomische evolutie waarbij een landelijk gebied in sneltempo wordt verstedelijkt.

De gekende archeologische waarden indiceren geen archeologische site op of in de directe omgeving van het plangebied. In de ruime omgeving zijn enkele interessante vindplaatsen waar te nemen op de Centraal Archeologische Inventaris. In hoofdzaak betreft het locaties waar lithische artefacten werden teruggevonden. De meest tot de verbeelding sprekende site ligt aan de overzijde van de hedendaagse loop van de Dender. Hier werd een steentijdsite aangetroffen die veel karakteristieken vertoont van een Michelsberg-site (CAI-nr. 1934). Bewaarde steentijdvindplaatsen moeten gezocht worden op de rand van het alluvium van de Dender.

2.3 Gemotiveerd advies

Voor de planlocatie “Ten Kouter” te Denderleeuw wordt geen verder onderzoek aanbevolen. Hoewel op landschappelijk vlak en aan de hand van de gekende archeologische waarden in de ruime omgeving een zeker potentieel af te leiden valt, laat de aard van de ingrepen, in combinatie met de verwachte mate van verstoring, niet toe een doorgedreven onderzoekstraject uit te stippelen.

De werkzaamheden situeren zich namelijk in hoofdzaak op locaties waar reeds infrastructuur aanwezig is, hetzij wegenis, hetzij verharding. Het gros van de werken zal dus plaatsvinden in reeds geroerde grond. Gelet op de gegevens van de Quartairgeologische kaart kan er van uitgegaan worden dat ook het archeologisch niveau reeds (ten dele) verstoord is. Daarnaast geeft de Bodemkaart van Vlaanderen ook aan dat het oorspronkelijke leemdek in het zuiden van het plangebied is afgetopt.

De gekende archeologische waarden wijzen op een mogelijke steentijdaanwezigheid in de ruime omgeving van het plangebied. Op basis van de bodemkundige gegevens en de huidige toestand van de projectlocatie moet er echter van uitgegaan worden dat een kwetsbare vindplaats nooit bewaard kan gebleven zijn op de locatie van de geplande werken.

Hoewel verder onderzoek altijd zinvol kan zijn kan, gelet op de aard en de locatie van de werken, enkel een uiterst minimale kenniswinst verwacht worden. In hoofdzaak wordt, ter hoogte van de werken, een bodemarchief verwacht dat grotendeels geroerd is, hierdoor is de kans klein dat er zich nog grondvaste sporen of artefacten in hun oorspronkelijke context bevinden. Meer dan een louter indicatie voor menselijke aanwezigheid kan bij verder onderzoek niet verwacht worden.

Op basis van een kosten-baten analyse moet dan ook afgezien worden van verder archeologisch onderzoek.

Hierbij moet uiteraard gewezen worden op de bestaande archeologische meldingsplicht conform artikel 5.4.1 van het huidige decreet betreffende het onroerend erfgoed.

2.4 Conclusie

De Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) plant de aanleg van een gescheiden rioleringstelsel en verfraaiing van de openbare ruimte in de wijk “Ten Kouter” te Denderleeuw. Op basis van het inplantingsplan en de huidige toestand is duidelijk dat de werkzaamheden zich in hoofdzaak bevinden in reeds geroerde grond.

Hoewel archeologisch onderzoek altijd zinvol kan zijn zou dit in het geval van “Ten Kouter” een buitenproportionele kost betekenen in vergelijking met de potentiële kenniswinst. Meer dan een

contextloze indicatie voor menselijke aanwezigheid in het verleden kan op het projectgebied niet verwacht worden. Op basis van voorgaande argumentatie moet afgezien worden van verdere onderzoeksdaden.

Deel 3: Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt